

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक : २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/३६५
सुनावणी दिनांक : ०७/०७/२०११
निर्णय दिनांक : १५/०७/२०११

१ श्री. गणेश भास्करराव विंचूरकर(देशमुख)
मु.पो.ता.शिंदखेडा जि. धुळे. : अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
उप अभियंता, जि.प.बांधकाम,
उप विभाग एरंडोल, जि. जळगाव. : प्रतिवादी : अनुपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
कार्यकारी अभियंता,
जि.प. बांधकाम विभाग, जळगाव. : अनुपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २५/०६/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २५/०३/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी बांधकाम उप विभागीय कार्यालय पंचायत समिती, धरणगांव जि. जळगाव यांचेकडून, उप विभागातील संपूर्ण स्टाफ, डेप्युटी इंजिनीअर ते शिपाई, रोड बिगारी यांच्या पर्यंतच्या नेमणूकीत कोण कोण आहेत त्यांची नावे, पत्ते व कोणते अधिकारी, कर्मचारी किती वर्षापासून उप विभागात आहेत यांची संपूर्ण माहिती. बांधकाम उप विभागातील इंजिनिअर हे हेडक्वार्टरला राहतात का बाहेरुन येऊन-जाऊन करतात त्याबाबतची माहिती, डेप्युटी इंजिनिअर व ज्युनिअर इंजिनिअर उप विभागात हजर झालेपासून ते मार्च २०१० पर्यंतच्या डाय-यांच्या प्रती बांधकाम उपविभागाकडून कोणकोणत्या कामाची मंजूरी मिळाली, रस्ते खडीकरण, डांबरीकरण वगैरे झालेली कामे, नवीन शाळा बांधणे वगैरेची माहिती रोजगार हमी योजनेच्या पूर्ण झालेल्या कामाची माहिती, त्या कामाच्या हजेरी पुस्तकाची माहिती वगैरे विस्तृत स्वरूपाची माहिती एकूण १३ मुद्यांद्वारे मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी

त्यांचा अर्ज दिनांक ०३/०५/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा डेप्युटी इंजिनिअर, पंचायत समिती बांधकाम उप विभाग, धरणगाव यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, माहिती अधिकारी यांनी माहिती न दिल्याने प्रथम अपील दाखल केले. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी सुनावणी घेतली नाही. व अद्यापही त्यांना माहिती मिळालेली नाही. त्यांनी माहितीची मागणी कायम ठेवली आहे. सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी उपस्थित नाहीत. जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता, जि. प. बांधकाम उप विभाग, एरंडोल यांनी त्यांचे पत्र दि. १४/०७/२०११ नुसार असे कळविले की, अपिलार्थी श्री. गणेश विंचूरकर यांनी बांधकाम उप विभाग कार्यालय पंचायत समिती धरणगाव यांच्याकडे माहितीची मागणी केली आहे. श्री. गणेश विंचूरकर यांचा मूळ अर्ज पंचायत समिती धरणगाव कार्यालयाकडून त्यांचे कार्यालयास (जिल्हा परिषद बांधकाम उपविभाग एरंडोल येथे) मिळालेला नाही. तसेच दि. ०७/०७/२०११ रोजीच्या अपिलाच्या सुनावणीची नोटीस मिळाली नसल्याने ते सुनावणीस उपस्थित राहु शकले नाहीत. दि. ०६/०७/२०११ रोजी अपील क्रमांक ३६४/२०१० या प्रकरणी सुनावणीस हजर असतांना असे सांगण्यात आले होते की, एरंडोल उपविभागा अंतर्गत ४ तालुके एरंडोल, धरणगाव, अंमळनेर व चोपडा येत असून ४ ही तालूक्याची मुद्दा क्र. १ ते १३ मधील माहिती अपिलार्थीना देण्यात आलेली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व अपिलार्थी यांचा युक्तीवाद पाहता दिसून येते की, जिल्हा परिषद, बांधकाम उपविभाग, एरंडोलचे कार्यक्षेत्र अंमळनेर, चोपडा, धरणगाव व एरंडोल या ४ तालूक्याचे आहे व उपविभागाचे मुख्यालय एरंडोल येथे आहे. अपिलार्थीनी माहिती मागणीचा अर्ज एरंडोल उपविभागाकडे न करता तो पंचायत समिती, धरणगाव कडे केला आहे. तसेच अपिलार्थीनी आयोगास उपलब्ध करून दिलेल्या मुळ अर्जाच्या झेरॉक्स प्रतीवर तो अर्ज कार्यालयात प्राप्त झाल्याची पोहच दिसून येत नाही. अपिलार्थीनी योग्य त्या कार्यालयास अर्ज केलेला नसल्याने त्यांना माहिती मिळू शकली नाही. या प्रकरणी कार्यकारी

अभियंता, जिल्हा परिषद बांधकाम विभाग जि. जळगाव हे प्रथम अपिलीय अधिकारी असल्याने अपिलार्थी यांनी प्रथम अपीलाचा अर्ज डेप्युटी इंजिनिअर, पंचायत समिती धरणगाव यांच्याकडे केल्याने तो कार्यकारी अभियंता यांच्यापर्यंत पोहचला नसावा त्यामुळे प्रथम अपिलाची सुनावणी होऊ शकली नाही. दि. ०६/०७/२०११ रोजीच्या अपिलाचा क्रमांक ३६४/२०१० च्या सुनावणी मध्ये अपिलार्थीचा हाच अर्ज असून त्यांनी उपविभागातील माहिती मागितली होती व त्या निर्णयात नमूद केल्याप्रमाणे अपिलार्थीना एरंडोल उपविभागाची (म्हणजे धरणगावचीही) माहिती पुरविली असल्याचा उल्लेख आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१) अपील क्र. ३६५/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

स्थळ : नाशिक
दिनांक : ०७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. गणेश भास्करराव विंचूरकर(देशमुख), मु.पो.ता.शिंदखेडा जि. धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता, जि.प.बांधकाम, उप विभाग एरंडोल, जि. जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, जि.प. विभाग, जळगांव यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/३६८
निर्णय दिनांक ०७/०७/२०११

- १ श्री गणेशराव भास्करराव विंचुरकर (देशमुख), : अपिलार्थी : उपस्थित
ओमशांती निवास, कचेरी चौक, मु.पो.शिंदखेडा, ता.
शिंदखेडा. जि. धुळे.

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा उपअभियंता, बांधकाम : प्रतिवादी : प्रतिनिधी
उपविभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा, ता शिंदखेडा, जिल्हा
धुळे उपस्थित
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा : अनुपस्थित
कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग,
जिल्हा परिषद धुळे जिल्हा धुळे

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक २५/०६/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २५/०३/२०१० नुसार (प्राप्त दि. ३०.३.२०१०) जन माहिती अधिकारी बांधकाम उपविभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा, ता शिंदखेडा, जिल्हा धुळे यांच्याकडून उपविभागातील उपअभियंता व कनिष्ठ अभियंता यांची ते उपविभागात हजर झाल्यापासून ते मार्च २०१० पर्यंतच्या डायन्यांच्या प्रती, बांधकाम विभागाकडून कोणकोणत्या कामांची मंजूरी मिळाली, रस्ते खडीकरण, डांबरीकरण, कॉक्रीट रस्त्यांचे झालेली कामे, रोजगार हमी योजनेतील कामे वगैरे कामांबाबत एकूण १४ मुद्यांद्वारे विस्तृत स्वरूपाची माहिती मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपीलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. ३.५.२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा उपअभियंता, पंचायत समिती, बांधकाम उपविभाग, शिंदखेडा, ता शिंदखेडा यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असे सांगितले की, त्यांना माहिती दि.२५.६.२०१० रोजी दिली असून त्याबाबत त्यांनी माहिती मिळाल्याची पोच दिली आहे. आयोगाकडे दि.२३.६.२०१० रोजी अपील दाखल केल्यानंतर त्यांना माहिती मिळाली आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी जनमाहिती अधिकारी तथा बांधकाम उपविभाग यांचेवतीने कनिष्ठ अभियंता उपस्थित आहेत व प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, धुळे उपस्थित नाहीत. जन माहिती अधिकारी यांचे प्रतिनिधी व्यवस्थितरीत्या माहिती देऊ शकले नाहीत. त्यांनी माहिती दि.२५.६.२०१० रोजीच्या पत्रानुसार व्यक्तीशः पुरविली आहे असे त्या प्रतिनिधींनी सांगितले. माहिती पुरविण्यास विलंब का झाला याबाबतची कोणतेही समाधानकारक उत्तर ते देऊ शकले नाहीत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, तसेच जनमाहिती अधिकारी यांचे प्रतिनिधी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, तत्कालीन जन माहिती अधिकारी तथा उपअभियंता, बांधकाम उपविभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा, (श्री एस.ए.बागुल) यांनी अपिलार्थींना माहिती विलंबाने पुरविली आहे. माहिती विलंबाने पुरविण्यात आल्याने त्यांनी अधिनियमाचे कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असल्याने अधिनियमाच्या कलम २० (१) नुसार रु १४,०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी जास्तीत जास्त तीन मासिक हप्त्यांमध्ये शासकीय कोषागारात "००७०० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रकम १८ माहितीचा अधिकार ००७००- ००६१" लेखाशिर्ष खाली भरणा करावा.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपिलार्थींनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहे.

आदेश

- १) अपिल क्रमांक ३६८/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
- २) जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन उपअभियंता, बांधकाम उपविभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा यांनी अपिलार्थींना विलंबाने माहिती पुरविली असल्याने अधिनियमाचे कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असल्याने त्यांच्यावर रु १४,०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी शासकीय कोषागारात जास्तीत जास्त तीन मासिक हप्त्यांमध्ये करावा.

नाशिक
दिनांक ७/०७/२०१९

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री गणेशराव भास्करराव विंचुरकर (देशमुख), ओमशांती निवास, कचेरी चौक,
मु.पो.शिंदखेडा, ता. शिंदखेडा. जि. धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उपअभियंता, बांधकाम उपविभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा, ता
शिंदखेडा, जिल्हा धुळे यांना माहिती व पुढील उचित कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, बांधकाम विभाग, जिल्हा परिषद धुळे जिल्हा
धुळे यांना माहिती व पुढील उचित कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४०८
निर्णय दिनांक : ०७/०७/२०११

१ श्री. दयाराम बाबू नगराळे,
जय नगर, ता.शहादा, जि.नंदुरबार.

अपिलार्थी: अनुपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेविका, ग्रामपंचायत दहिंदुले ता.जि.नंदुरबार.	: प्रतिवादी : उपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, नंदुरबार, ता.जि.नंदुरबार.	: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक १०/०६/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.२५/०३/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत दहिंदुले, ता.नंदुरबार यांच्याकडून, ग्रामपंचायत दहिंदुलेला वार्षिक उत्पन्नातून मिळणारी वसुली रक्कम व शासनाच्या विविध योजनेतून केलेली विकास कामांची मुल्यांकनसह माहिती, नियुक्तीच्या तारखेपासून ते दिनांक २५/०३/२०१० पर्यंतच्या कालावधीतील ग्रामपंचायत व्यतिरिक्त उत्पन्नातून मिळालेली रक्कम किती, घरपट्टी, पाणीपट्टी वसूलीच्या रकमेच्या पावतीच्या झेरॅक्स वगैरे माहिती एकूण ६ मुद्द्यांद्वारे मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०३/०५/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती नंदुरबार यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. त्यामुळे त्यांचे म्हणणे ऐकून घेता आले नाही. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली दाखल केलेला अर्ज हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहित धरून सुनावणी घेण्यात आली. या अर्जात त्यांनी अपिलाचे कारण असे नमूद केले आहे की, अपिलीय अधिकारी यांनी अपिलाची दखल घेतली नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत दहिंदुले आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, नंदुरबार यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीनी आयोगाकडे द्वितीय अपील दाखल केल्यानंतर त्यांना दिनांक ०५/०८/२०१० रोजी ग्रामपंचायत दहिंदुले यांनी माहिती समक्ष दिली आहे व तशा आशयाचे पत्र त्यांनी दिनांक ०६/०८/२०१० नुसार राज्य माहिती आयोग, औरंगाबाद यांना पाठविले आहे. या अर्जात त्यांनी ग्रामपंचायत दहिंदुले विरोधात त्यांची काहीएक तक्रार राहिली नाही असे नमूद केले असून अपील रद्दबातल करावे असे कळविले आहे. अपिलार्थीनी त्यांचे दिनांक ०४/०७/२०११ रोजी आयोगाला उद्देशून लिहिलेले पत्र टपालात दिनांक ०६/०७/२०११ रोजी प्राप्त झाले आहे. यामध्ये त्यांनी असे नमूद केले आहे की, माहिती प्राप्त झाल्याच्या आशयाचे पत्र मा.राज्य माहिती आयुक्त, औरंगाबाद यांना लगेचच पाठविले असून नजरचुकीने ग्रामपंचायत विरोधात केलेली अपिलाची सुनावणी रद्दबातल करावी.

प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, नंदुरबार यांनी असे सांगितले की, या प्रकरणी सुनावणी झाल्याचे दिसून येत नाही. तसेच आदेशही पारीत केलेले नाहीत. तत्कालिन गट विकास अधिकारी श्री.मिलींद धांडे हे सध्या आजारपणाच्या रजेवर आहेत.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत दहिंदुले, ता.नंदुरबार यांनी अपिलार्थीना त्यांनी आयोगाकडे द्वितीय अपील अर्ज केल्यानंतर माहिती पुरविलेली आहे. माहिती पुरविण्यास विलंब झालेला आहे. तथापि अपिलार्थी जे साप्ताहिक आमदार वृत्तपत्राचे संपादक

आहेत त्यांनी आयोगाकडे असे लिहून दिले आहे की, त्यांना माहिती मिळाली असून त्यांची काहीएक तक्रार नाही व त्यांचे अपील रद्दबातल करावे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ४०८/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक

दिनांक

०७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,

खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. दयाराम बाबू नगराळे, जय नगर, ता.शहादा, जि.नंदुरबार.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा ग्रामसेविका, ग्रामपंचायत दहिंदुले, ता.जि.नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, नंदुरबार, ता.जि.नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४२५
निर्णय दिनांक : ०७/०७/२०११

१ श्री. दिलीप लाला अहिरे
मु. पो. अकलाड (मोराणे प्र.नेर),
ता.जि.धुळे.

अपिलार्थी: अनुपस्थित

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा
उप अभियंता,
लघु सिंचन, उप विभाग,
पंचायत समिती, शिंदखेडा,जि.धुळे.
- २ जन अपिलीय अधिकारी तथा
कार्यकारी अभियंता,
लघु सिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे.
- : प्रतिवादी : उपस्थित
- : उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०२/०७/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.१०/०३/२०१० नुसार माहिती अधिकारी लघु सिंचन उप विभाग, पंचायत समिती, ता. शिंदखेडा, जि. धुळे यांच्याकडून त्यांच्या उप विभागाकडून सन २००६ जानेवारी ते २००९ डिसेंबर या दरम्यान त्यांच्या उप विभागाकडून कोण कोणत्या बंधा-याची कामे करण्यात आली त्याची माहिती, बंधा-याचे प्रशासकीय मंजुरीच्या छायांकित प्रती, सर्व तालुकास्तरीय / जिल्हा स्तरीय अधिकारी यांचे प्रवास भत्ते बिलाची माहिती व दैनंदिन डायरीच्या छायांकित प्रती वगैरे एकूण ७ मुद्यांद्वारे माहिती मागितलेली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०६/०५/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. तथापि त्यांनी आयोगाकडे कलम १९(३) खाली दाखल केलेला अर्ज हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहित धरून सुनावणी घेण्यात आली. या

अर्जात त्यांनी अपिलाचे कारण असे नमूद केले आहे की, माहिती अधिकारी यांनी ३० दिवसात माहिती उपलब्ध करून दिली नाही. त्यानंतर अपिलीय अधिकारी यांच्याकडे अपील दाखल केले असता ८ दिवसात माहिती देण्याचा निर्णय घेण्यात आला. तथापि अद्यापही माहिती मिळालेली नाही. तरी दंडात्मक कार्यवाही व्हावी.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन उप अभियंता लघु सिंचन उप विभाग, शिंदखेडा यांनी असा युक्तीवाद केला की, अर्जदार हे दारिद्र्यरेषेखालील असल्याचा उल्लेख अपिलार्थीनी अर्जात केला असल्याने ही बाब पडताळणीसाठी तहसिलदार धुळे यांना दिनांक २२/०३/२०१० चे पत्रान्वये विनंती करण्यात आली. तसेच अर्जदार दारिद्र्यरेषेखालील असल्याने माहितीपोटी लागणा-या खर्चाससाठी अनुदानाची मागणी कार्यकारी अभियंता लघु सिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांच्याकडे दिनांक २२/०३/२०१० चे पत्रान्वये करण्यात आली आहे. आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन विभाग, जिल्हा परिषद धुळे यांनी असा युक्तीवाद केला की, या प्रकरणी दिनांक ०४/०६/२०१० रोजी सुनावणी घेण्यात आली. त्या वेळेस अपिलकर्ता आणि जन माहिती अधिकारी हे दोघेही उपस्थित होते. प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी असा निर्णय दिला की, अपिलकर्ता हे दारिद्र्यरेषेखालील आहेत याबाबत प्रकल्प संचालक यांच्याकडून खात्री करून पुढील ८ दिवसात अपिलकर्त्यास माहिती द्यावी. त्यांनी पुढे असेही सांगितले की, अनुदान उपलब्ध झाल्यानंतर मागितलेली माहिती अर्जदारास पुरविण्यात येईल. माहिती देण्यासाठी कोणतीही कसूर करण्यात आली नाही. तरी शास्ती करण्यात येवू नये अशी त्यांनी विनंती केली. अनुदान मागण्यासाठी कार्यकारी अभियंता यांना लिहीलेल्या पत्राची प्रत पोस्टाचा दाखला घेऊन अपिलार्थी यांना पाठविण्यात आली आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, अपिलार्थी हे दारिद्र्यरेषेखालील आहेत व त्यांनी ग्रामसेवक यांच्या सहीचा दाखला (अनुक्रमांक १०२/५२५७३ चा) जोडून अर्ज केला आहे. ग्रामसेवक हे दाखला देण्यासाठी सक्षम आहेत. त्यामुळे जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन उप अभियंता यांनी माहिती पुरविण्यात कसूर केली आहे असे म्हणावे लागेल. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग, शिंदखेडा यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, हे आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसात अपिलार्थीना त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती अवलोकनासाठी

उपलब्ध करून द्यावी. कागदपत्रांच्या पाहणीनंतर त्यांनी निवडलेल्या जास्तीत जास्त ५० प्रती त्यांना विनामूल्य पुरविण्यात याव्यात. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन उप अभियंता, लघु सिंचन उप विभाग, शिंदखेडा (श्री.रावण चै. पाटील) यांनी अपिलार्थीना अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत माहिती पुरविली नसल्याने त्यांच्यावर अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार रु. २५०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या शास्तीचा भरणा "००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८, माहितीचा अधिकार ००७०-००६१" या लेखाशिर्षाखाली शासकीय कोषागारात ५ मासिक समान हप्त्यात करावा.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपील क्रमांक ४२५/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग, शिंदखेडा यांना असे आदेशित करण्यात येते की, हे आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसात अपिलार्थीना त्यांनी मूळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती अवलोकनासाठी उपलब्ध करून द्यावी. कागदपत्रांच्या पाहणीनंतर त्यांनी निवडलेल्या जास्तीत जास्त ५० प्रती त्यांना विनामूल्य पुरविण्यात याव्यात.
३. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन उप अभियंता, लघु सिंचन उप विभाग, शिंदखेडा यांनी अपिलार्थीना अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहित वेळेत माहिती पुरविली नसल्याने त्यांच्यावर अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार रु.२५०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या शास्तीचा भरणा त्यांनी ५ मासिक समान हप्त्यास शासकीय कोषागारात करावा.

नाशिक

दिनांक

०७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)

राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत

- १ श्री. दिलीप लाला आहरे, मु. पो. अकलाड (मोराणे प्र.नेर), ता.जि.धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग, पंचायत समिती शिंदग्वेडा, जि.धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता लघुसिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४२६
निर्णय दिनांक : ०७/०७/२०११

१ श्री.सुरेंद्र हरिचंद्र शिंदे,
वाडीभोकर रोड, राम नगर समोर,
डॉ.चित्ते दवाखान्यामागे, देवपूर, धुळे.

अपिलार्थी: उपस्थित

विरुद्ध

- १ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : उपस्थित
उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग,
पंचायत समिती, शिंदखेडा, जि.धुळे.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : उपस्थित
कार्यकारी अभियंता,
लघुसिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०२/०७/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६ (१) अन्वये त्यांचा अर्ज दि.१०/०३/२०१० नुसार माहिती अधिकारी लघु सिंचन उप विभाग, पंचायत समिती, ता. शिंदखेडा, जि. धुळे यांच्याकडून त्यांच्या उप विभागाकडून सन २००८ जानेवारी ते २००९ डिसेंबर या दरम्यान त्यांच्या उपविभागात कोण-कोणत्या बंधा-याची कामे करण्यात आली त्याची माहिती, बंधा-याचे प्रशासकीय मंजुरीच्या छायांकित प्रती, सर्व तालुकास्तरीय / जिल्हा स्तरीय अधिकारी यांचे प्रवास भत्ते बिलाची माहिती व दैनंदिन डायरीच्या छायांकित प्रती वगैरे माहिती एकूण ७ मुद्यांद्वारे मागितलेली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ०६/०५/२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, लघु सिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी रोजनाम्यावर सही केली आहे. तथापि सुनावणीसाठी बोलाविले असता असे दिसून आले की, ते सही करून निघून गेले होते. त्यांनी

आयोगाकडे कलम १९(३) खाली दाखल केलेल्या द्वितीय अपीलात असे कारण नमूद केले आहे की, माहिती अधिकारी यांनी अंदाजे पैसे भरण्याचे पत्र दिल्यानंतर त्यांनी कार्यालयाला अवलोकनाचे पत्र दिले तरी कार्यालयाने त्यांचा अर्ज निकाली काढला. अपिलीय अधिकारी यांनी आदेश देऊनही माहिती अधिकारी यांनी माहिती दिली नाही. माहिती अधिकारी यांनी माहिती अवलोकनासाठी बोलाविले नाही.

आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग, शिंदखेडा यांनी असा युक्तीवाद केला की, अर्जदार यांना माहिती देण्यासाठी लागणारा खर्च भरणेबाबत (रु.३५००/-) त्यांनी पत्र दिनांक २२/०३/२०१० नुसार कळविले व रकमेचा भरणा केल्यानंतर माहिती पुरविली जाईल असे पत्रात नमूद केले. परंतु अपिलार्थीनी माहिती अवलोकनास मिळावी व त्यानंतर त्यांना जी आवश्यक वाटेल ती माहिती ते रु.२/- प्रती प्रमाणे घेण्यास तयार आहेत. तरी अवलोकनासाठी तारीख मिळावी असे त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १९/०४/२०१० नुसार विनंती केली. या प्रकरणी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता लघुसिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांनी या प्रकरणी प्रथम अपील अर्जावर दिनांक ०४/०६/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन असे आदेश दिले की, अपिलार्थीना दिनांक १९/०४/२०१० रोजीच्या अर्जान्वये माहिती अवलोकनास ८ दिवसात उपलब्ध करून द्यावी व त्यांना पाहिजे असलेल्या माहितीच्या झेरॉक्स प्रती देण्यात याव्यात. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असेही सांगितले की, प्रथम अपिलीय अधिकारी यांच्या आदेशाला अनुसरून त्यांनी त्यांचे पत्र दिनांक ०७/०६/२०१० नुसार अपिलार्थीना असे कळविले की, कार्यालयीन वेळेत माहिती पहावयास उपलब्ध करून देण्यात येईल. उपविभागीय अभियंता, जि. प. लघु सिंचन, उप विभाग, शिंदखेडा यांनी त्यांचे माहितीच्या अवलोकनासाठी बोलवावयाचे दिनांक ०७/०६/२०१० चे पत्र रजिष्टर पोस्टाने पाठविले असून रजिष्टर करण्यासाठी पोस्टात भरणा केलेल्या रकमेच्या पत्राची प्रत पुराव्यादाखल जोडली आहे. अर्जदार माहिती अवलोकनासाठी कार्यालयात आलेले नाहीत. संबंधित अपिलार्थी यांनी रकमेचा भरणा केला नाही. तसेच माहिती अवलोकनासाठी कार्यालयात आले नाही. जन माहिती अधिकारी यांनी संपूर्ण सहकार्य करून संबंधिताला माहिती देण्यासाठी प्रामाणिक प्रयत्न केलेले आहेत. माहिती देण्यासाठी कोणतीही टाळाटाळ केलेली नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे तसेच प्रतिवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालिन उप अभियंता लघु सिंचन उप विभाग, पंचायत समिती, शिंदखेडा यांनी अधिनियमातील तरतूदीनुसार विहीत वेळेत अपिलार्थीना प्रतिसाद दिला आहे व माहितीपेटी रकमेचा भरणा करून माहिती घेऊन जाण्यास कळविले आहे. तथापि अपिलार्थीच्या विनंतीनुसार तदनंतर माहिती अवलोकनासाठी उपलब्ध करून देण्यात येईल असेही कळविले आहे. अपिलार्थी माहिती अवलोकनासासठी न आल्याने त्यांना माहिती मिळू शकली नाही. माहिती देण्यामध्ये कोणतीही टाळाटाळ करण्याचा उद्देश नसल्याचा त्यांचा युक्तीवाद मान्य होण्यासारखा आहे. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा यांना असे आदेशित करण्यात येते की, हे आदेश प्राप्त होताच १५ दिवसात अपिलार्थीना माहिती अवलोकनासाठी उपलब्ध करून द्यावी व अवलोकना दरम्यान त्यांनी निवडलेल्या कागदपत्रांच्या प्रती त्यांना सशुल्क पुरविण्यात याव्यात.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील अंशतः मान्य करण्यात येऊन खालीलप्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

- अपील क्रमांक ४२६/२०१० अंशतः मान्य करण्यात येत आहे.
- जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा यांना असे आदेशित करण्यात येते की, १५ दिवसात अपिलार्थीना माहिती अवलोकनासाठी उपलब्ध करून द्यावी व अवलोकनानंतर त्यांनी निवडलेल्या कागदपत्रांच्या प्रती त्यांना सशुल्क पुरविण्यात याव्यात.

नाशिक
दिनांक

०७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री.सुरेंद्र हरिचंद्र शिंदे, वाडीभोकर रोड, राम नगर समोर, डॉ.चित्ते दवाखान्यामागे, देवपूर, धुळे
- २ जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता लघुसिंचन उप विभाग, पंचायत समिती शिंदखेडा यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता लघुसिंचन विभाग, जिल्हा परिषद, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक : २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४३३
निर्णय दिनांक : ०७/०७/२०११

१ श्री. बी. जे. पाटील, : अपिलार्थी : अनुपस्थित
५, प्रमोद नगर, सेक्टर-२,
देवपूर, जि. धुळे.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा : प्रतिवादी : अनुपस्थित
गट विकास अधिकारी,
पंचायत समिती धुळे.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा : अनुपस्थित
उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
जिल्हा परिषद, धुळे,

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०३/०७/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २६/०३/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धुळे यांच्याकडून त्यांचे स्वतः बाबतीत गट विकास अधिकारी यांनी कार्यकारी अभियंता (बांधकाम) जिल्हा परिषद धुळे यांना दिलेले दि. ०२/०६/२००७ च्या पत्राचा क्रमांक नमूद करून त्या पत्राच्या संदर्भामध्ये नमूद केलेल्या दि. २३/०५/२००७ च्या पत्राची नक्कल आणि उप कार्यकारी अभियंता बांधकाम विभाग जिल्हा परिषद धुळे यांनी दि. २१/१०/२००८ रोजी गट विकास अधिकारी यांना दिलेल्या पत्राचा नंबर नमूद करून त्या अनुषंगाने पाठविलेल्या अहवालाची नक्कल अशी माहिती मागितली आहे. या अर्जात त्यांनी माहिती व्यक्तीशः हवी आहे असे नमूद केले आहे. माहिती घेण्यासाठी ते समक्ष कार्यालयात गेल्या बाबतची व त्यावर आवक लिपीक सही असल्याची

२ पत्रे त्यांनी दाखल केली आहेत. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. ०७/०५/२०१० नुसार गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

या प्रकरणाची सुनावणी सकाळच्या सत्रात ठेवण्यात आली होती. तथापि, अपिलार्थी हे संध्याकाळी उशिरा आले व त्यांनी माहिती न मिळाल्याचे सांगितले. जन माहिती अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धुळे हे आज सुनावणीच्या वेळी उपस्थित नाहीत. तसेच त्यांनी सुनावणीसाठी कोणालाही प्राधिकृत केलेले नाही.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व अपिलार्थी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धुळे यांनी अपिलार्थीना माहिती पूरविली नाही. त्यामुळे जन माहिती अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धुळे यांच्यावर अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार रुपये २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये या बाबतचा खुलासा त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात थेट आयोगाकडे सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील. अपिलार्थी यांनी त्यांचा प्रथम अपील अर्ज गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धुळे यांच्याकडे तेला आहे. त्यामुळे या प्रकरणी प्रथम अपीलची सुनावणी झाली नसावी असे दिसून येते.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपिल क्रमांक ४३३/२०१० मान्य करण्यात येत आहे.
२. जन माहिती अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धुळे यांनी हे आदेश प्राप्त होताच ८ दिवसात अपिलार्थीना मुळ अर्जाद्वारे मागितलेली माहिती रजिष्टर पोस्टाने विनामुल्य पुरवावी.
३. जन माहिती अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धुळे यांच्यावर अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार रुपये २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये या बाबतचा खुलासा त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसात थेट आयोगाकडे सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न

झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम
करण्यात येतील.

स्थळ : नाशिक
दिनांक : ०७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. बी. जे. पाटील, ५, प्रमोद नगर, सेक्टर-२, देवपूर, जि. धुळे.
- २ जन माहिती अधिकारी तथा गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, धुळे यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील

अपील क्रमांक २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४३६
निर्णय दिनांक ०७/०७/२०११

१ श्री एकनाथ धनाजी सुर्यवंशी,
जळका बाजार, डी.डी.सी.बँक, तिसरा मजला,
मु.पो.नंदुरबार, ता. नंदुरबार. जि. नंदुरबार. ४२५४१२

: अपिलार्थी : उपस्थित

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
अधिकारी, महात्मा गांधी छात्रालय,
नंदुरबार, जिल्हा नंदुरबार

: प्रतिवादी : उपस्थित

२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
समाजकल्याण अधिकारी, गट अ,
समाजकल्याण विभाग,
जिल्हा परिषद नंदुरबार, जिल्हा नंदुरबार

: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ३/०७/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक ६/०१/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग १ समाजकल्याण विभाग, जिल्हा परिषद नंदुरबार, जिल्हा नंदुरबार यांच्याकडून, प.खा.भिल्ल सेवा मंडळ नंदुरबार संचालित म.गांधी छात्रालय नंदुरबारचे दि.१.६.२००२ ते ३१.५.२००४ या दोन वर्षांचे चार्टर्ड अकाउंटंट यांनी केलेले ऑडिट स्टेटमेंट व छात्रालयाचे सन २००२-०३ व सन २००३-०४ या वर्षांचे सरकारी अनुदान निर्धारण अहवाल पत्रक व ग्रॅंट लेटरच्या प्रमाणित प्रतींची मागणी केली आहे. प्राप्त उत्तराने समाधान न झाल्याने त्यांनी त्यांचा अज दि.२६.२.२०१० नुसार अपिलीय अधिकारी तथा समाजकल्याण अधिकारी, गट अ, समाजकल्याण विभाग, जिल्हा परिषद नंदुरबार यांच्याकडे प्रथम अपील केले. या अपील अर्जात अपिलाचे कारणांमध्ये त्यांनी असे नमूद केले आहे की, जन माहिती अधिकारी हे माहिती देण्यास जाणीवपूर्वक टाळाटाळ करीत आहेत व

छात्रालयाकडून माहिती घेण्यास सांगत आहेत व स्वतःची जबाबदारी दुसऱ्यावर टाकीत आहेत. आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला आहे की, या प्रकरणात प्रथम अपिलाची सुनावणी घेण्यात आलेली नाही व आदेशही पारीत झालेले नाहीत. तसेच त्यांना माहिती मिळालेली नाही. अपिलार्थीनी युक्तीवादात पुढे असेही सांगितले की, हीच माहिती त्यांनी म.गांधी छात्रालय, नंदुरबार यांच्याकडून मागितली तथापि त्यांना ती प्राप्त न झाल्याने त्यांनी समाजकल्याण अधिकारी यांच्याकडे माहितीचा अपील अर्ज केला आहे.

आज सुनावणीच्या दिवशी अधिक्षक, महात्मा गांधी छात्रालय, नंदुरबार यांनी असे सांगितले की, समाजकल्याण अधिकाऱ्यांकडून दि.२९.१.२०१० चे पत्र प्राप्त झाल्यानंतर त्यांनी त्यांचे पत्र दि.११.२.२०१० नुसार साध्या पोष्टाने पत्र पाठवून कळविले आहे की, अपिलार्थीना माहितीपोटी लागणारा खर्च म्हणुन रु २४/ त्यांच्या कार्यालयात जमा करावा म्हणजे माहिती पुरविण्यात येईल. आज सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा समाजकल्याण अधिकारी गट अ, जिल्हा परिषद नंदुरबार यांनी असा युक्तीवाद केला आहे की, या प्रकरणी सुनावणी घेतल्याचे अथवा आदेश पारीत केल्याची माहिती कार्यालयात उपलब्ध नाही. म्हणजेच तत्कालीन समाजकल्याण अधिकारी यांनी सुनावणी घेतली नसल्याचे त्यांनी मान्य केले आहे. प्रथम अपिलाचा अर्ज प्राप्त झाला त्यावेळेस समाजकल्याण अधिकारी पदाचा कार्यभार श्री एस.बी.देशमुख यांच्याकडे होता. विद्यमान समाजकल्याण अधिकारी यांनी पुढे असे स्पष्ट केले आहे की, सस्थांचे ऑडिट चार्टर्ड अकाऊंटंट मार्फत होते, ऑडिटचे रिपोर्ट त्यांच्या कार्यालयास प्राप्त होत असतात. तसेच मुद्दा क्र २ मधील निर्धारण अहवालाची माहिती तसेच ग्रॅंट्सची माहिती त्यांच्या कार्यालयात उपलब्ध असते, कारण अनुदानाचे निर्धारण त्यांच्यामार्फत करण्यात येते. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, आज माहिती सोबत आणली आहे. अपिलार्थीनी आज रोजी समक्ष माहिती स्वीकारण्यास संमती दिली.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे, अपिलार्थी व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, अपिलार्थीचा मूळ अर्ज दि.६.१.२०१० रोजीचा असतांना जनमाहिती अधिकारी तथा तत्कालीन समाजकल्याण अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दि.२९.१.२०१० नुसार अधिक्षक, म.गांधी छात्रालय, नंदुरबार यांना अपिलार्थीना माहिती पुरविण्याच्या सूचना देऊन त्याची एक प्रत अपिलार्थीना पुरविली व संस्थेकडून माहिती उपलब्ध करून घेण्याबाबत अपिलार्थीना कळविले. अधिनियमाचे कलम ६(३) नुसार अर्जांचे हस्तांतरण दुसऱ्या प्राधिकाऱ्याकडे करावयाचे

असल्यास ते जास्तीत जास्त ५ दिवसात करावे असा नियम आहे, तथापि अपिलार्थीनी केलेल्या युक्तीवादाप्रमाणे ही माहिती समाजकल्याण अधिकारी यांचे कार्यालयात उपलब्ध असतांना त्यांनीच माहिती पुरविणे अपेक्षित आहे. तत्कालीन समाजकल्याण अधिकारी यांचा माहिती देण्यामध्ये टाळाटाळ करण्याचा उद्देश दिसून येतो. विद्यमान समाजकल्याण अधिकारी यांनी असे सांगितले की, या प्रकरणी अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद नंदुरबार हे प्रथम अपिलीय अधिकारी आहेत तथापि तत्कालीन समाजकल्याण अधिकारी यांनी त्यांना उद्देशुन प्राप्त झालेला प्रथम अपील अर्ज त्यांनी अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद नंदुरबार यांच्याकडे पाठविला गेला नसावा. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद नंदुरबार यांचेवर अधिनियमातील कलम २०(१) नुसार रु २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा त्यांचा खुलासा त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसांत थेट आयोगाकडे सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद नंदुरबार यांना असे आदेशीत करण्यात येत आहे की, अपिलार्थीनी त्यांच्या मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना आज रोजी समक्ष द्यावी.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

- १) अपिल क्रमांक ४३६/२०१० मान्य करण्यात येत आहे.
- २) जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद नंदुरबार यांनी माहिती देण्यात टाळाटाळ केल्याने, अधिनियमातील कलम २०(१) नुसार त्यांचेवर रु २५,०००/- ची शास्ती का लादण्यात येऊ नये याबाबतचा खुलासा त्यांनी हे आदेश प्राप्त होताच ३० दिवसांत थेट आयोगाकडे सादर करावा. विहीत मुदतीत खुलासा प्राप्त न झाल्यास त्यांचे काहीही म्हणणे नाही असे गृहीत धरून शास्तीचे आदेश कायम करण्यात येतील.

३) जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद नंदुरबार यांना असे आदेशित करण्यात येत आहे की, अपिलार्थीनी त्यांच्या मूळ अर्जाद्वारे मागणी केलेली माहिती त्यांना आज रोजी समक्ष द्यावी.

नाशिक

दिनांक

७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री एकनाथ धनाजी सुर्यवंशी, रा. जळका बाजार, डी.डी.सी.बँक, तिसरा मजला, मु.पो.नंदुरबार, ता. नंदुरबार. जि. नंदुरबार. ४२५४१२
- २ जन माहिती अधिकारी तथा समाजकल्याण अधिकारी, वर्ग १ समाजकल्याण विभाग, जिल्हा परिषद नंदुरबार, जिल्हा नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा समाजकल्याण अधिकारी, गट अ, समाजकल्याण विभाग, जिल्हा परिषद नंदुरबार, जिल्हा नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती.

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक : २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४३९ आणि ४३८
सुनावणी दिनांक : ०६/०७/२०११ (अपील क्रमांक ४३८/२०१०)
सुनावणी दिनांक : ०७/०७/२०११ (अपील क्रमांक ४३९/२०१०)
निर्णय दिनांक : ०७/०७/२०११

१ श्री. अरुण दत्तात्रय चव्हाण, मध्यम प्रकल्प विभाग क्र.२, प्रशासकिय इमारत, नंदुरबार	: अपिलार्थी : उपस्थित
विरुद्ध	
१ जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्र.२, प्रशासकिय इमारत, नंदुरबार.	: प्रतिवादी : उपस्थित
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता, नाशिक पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, धुळे.	: उपस्थित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०३/०७/२०१० रोजी दाखल केलेली दोन अपीले आयोगाच्या विचाराधीन आहेत.

अपिल क्रमांक ४३९/२०१०

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २५/०२/२०१० नुसार कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक - २, नंदुरबार यांच्याकडुन ०१/०१/२००५ ते ३१/१२/२००९ या कालावधीत कार्यकारी अभियंता यांनी काम सुरु करण्याच्या काढलेल्या आदेशाच्या (वर्क ऑर्डर) प्रती, नंदुरबार बाहेरील स्टेशनरी व फर्निचर खरेदीच्या देयकांच्या छायांकित प्रती वगैरे एकूण ८ मुद्यांद्वारे माहिती मागितली आहे. माहिती समक्ष नेणार का पत्राद्वारे हवी आहे या बाबत मुळ अर्जात काहीही उल्लेख केलेला नाही. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. १६/०४/२०१० नुसार अधिक्षक अभियंता, नाशिक पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, धुळे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी माहिती मिळाली नाही असे सांगितले. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक २ धुळे यांनी असा खुलासा केला की, अपिलार्थीनी मागितलेली माहिती कार्यालयामार्फत तयार करून ती दि. २४/०५/२०१० नुसार देऊ करण्यात आली. श्री. अरुण चव्हाण हे त्यांचे कार्यालयात प्रथम लिपीक म्हणून कार्यरत असल्याने त्यांना प्रत्यक्ष श्री. सातपूते, वरिष्ठ लिपीक यांच्या मार्फत माहिती देण्यासाठी पाठविली. तथापि, त्यांनी ती स्विकारली नाही. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, प्रथम अपिलाच्या निर्णयानंतर अपिलार्थीनी मागितलेली माहिती त्यांना पुन्हा पत्र दि. ०५/०७/२०१० नुसार देण्यात आली. सदर माहिती अपिलार्थी श्री. चव्हाण यांनी स्वीकारली नाही. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, श्री. चव्हाण हे वेळोवेळी विभागांतर्गत माहिती अधिकारा संबंधीचे पत्र स्वीकारत नाहीत. जन माहिती अधिकारी यांनी दि. ०५/०७/२०१० रोजीचे व २४/०५/२०१० रोजी पत्र पाठविल्या प्रित्यर्थ जावक नोंद वहीची झेरॉक्स प्रत दाखल केली. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, अपिलार्थीनी पत्र व्यवहारात वापरलेली भाषा अशोभनिय असते (मात्र या अपील अर्जात असे दिसून येत नाही) अपिलार्थी पत्र स्वीकारत नसल्याने त्यांना माहिती हवी का नाही याबाबत साशंकता निर्माण होते. त्यांचा फक्त अधिका-यांना त्रास देण्याचा हेतू असल्याचे दिसून येते.

सुनावणीच्या दिवशी प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा अधिक्षक अभियंता, नाशिक पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ २, धुळे यांनी आयोगाकडील अपील क्रमांक ४३९/२०१० आणि ४३८/२०१० ला अनुसरून असे सांगितले की, प्रथमत: अपिलकारास दि. २५/०५/२०१० रोजी सुनावणीसाठी बोलावण्यात आले होते. तथापि, अपिलीय अधिकारी यांना इतर बैठकीसाठी जावे लागल्याने तसेच काही वेळा अपिलार्थी उपस्थित नसल्याने सुनावणीच्या तारखा वेळोवेळी पुढे ढकलण्यात आल्या व तसे अपिलार्थीना कळविण्यात आले. सुनावणीसाठी दि. २६/०५/२०१०, १५/०६/२०१०, १८/०६/२०१० अशा तारखा कळविण्यात आल्या. तदनंतर दि. २३/०६/२०१० रोजी दोन्ही प्रथम अपील अर्जावर सुनावणी घेण्यात आली व असा निर्णय देण्यात आला की, अपिलकारास माहिती देण्यास जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, धुळे मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक २, नंदुरबार यांना आदेश देण्यात येत आहेत. सदर आदेशाची प्रत अपिलार्थीना दि. ०१/०७/२०१० रोजीच्या पत्रान्वये पाठविण्यात आली. त्यांनी पुढे असे सांगितले की, धुळे मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक-२, नंदुरबार यांचे पत्र दि. २७/०६/२०११ वरून असे दिसून येते की, श्री. अ. द. चव्हाण, प्रथम लिपीक हे माहिती अधिकारा अंतर्गत असलेल्या व कार्यालयाकडील पत्रव्यवहारावर पोहच देत

नाहीत व पत्र स्वीकारत नाहीत. दि. २३/०६/२०१० रोजी सुनावणी झालेल्या अपिलांच्या आदेशाच्या प्रतीही श्री. चक्राण यांनी स्वीकारल्या नाहीत, असे दिसून येते. कार्यकारी अभियंता यांनी पुढे असेही सांगितले की, त्यांनी माहिती आज सोबत आणली असून अपिलार्थीना पाहिजे असल्यास माहिती पुन्हा देण्याची त्यांची तयारी आहे. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक २, नंदुरबार यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जांद्वारे मागितलेली माहिती त्यांना आज पुन्हा समक्ष पुरवावी.

तथापि, जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक-२, नंदुरबार, (श्री. गिरवरसिंग सी. एस.) यांनी अपिलार्थीना विलंबाने माहिती पुरवून अधिनियमातील कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असल्याने ते अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार शास्तीस पात्र होतात.

अपील क्रमांक ४३८/२०१०

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक २६/०२/२०१० नुसार कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक-२, नंदुरबार यांच्याकडुन श्री. सुखमणी साहेबांची शासनाने त्या कार्यालयात ज्या आदेशान्वये बदली झाली त्या आदेशाची छायांकित प्रत, त्यांनी कार्यभार घेतलेल्या ९३(म) ची छायांकित प्रत, श्री. सुखमणी साहेबांनी जानेवारी २०१० मध्ये ज्या क्षेत्रावर भेटी दिल्या त्या वेळेच्या निरीक्षण टिप्पणीची छायांकित प्रती वगैरे माहिती एकूण ८ मुद्द्यांद्वारे मागितली आहे. माहिती प्राप्त न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दि. १६/०४/२०१० नुसार अधीक्षक अभियंता, नाशिक पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, धुळे यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी यांनी असा युक्तीवाद केला की, त्यांना माहिती मिळाली नाही. तसेच मुद्दा क्रमांक ८ नुसार सर्व मंजूर प्रवासभत्ता देयके, मासिक नोंद वही देखील निरीक्षणासाठी मिळालेली नाही.

सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक २, धुळे यांनी असा खुलासा केला की, अपिलार्थीना त्यांचे पत्र दि. २४/०५/२०१० नुसार माहिती देऊ करण्यात आली. अपिलार्थी श्री. अरुण चक्राण हे त्यांचे कार्यालयात प्रथम लिपीक म्हणून कार्यरत असल्याने त्यांना प्रत्यक्ष श्री. सातपूते, वरिष्ठ लिपीक यांच्या मार्फत माहिती देण्यासाठी दिली. तथापि, त्यांनी ती स्विकारली नाही. आज सुनावणीच्या

दिवशी तत्कालीन कार्यकारी अभियंता यांनी पुढे असे सांगितले की, प्रथम अपिलाच्या सुनावणीनंतर त्यांनी त्यांचे पत्र दि. ०५/०७/२०१० नुसार पुन्हा माहिती देण्यात आली असता सदर माहिती अपिलार्थी श्री. चव्हाण यांनी स्विकारली नाही. श्री. चव्हाण हे वेळोवेळी माहिती संबंधीचे ही पत्र स्वीकारत नाहीत असे दिसून येत आहे. जन माहिती अधिकारी यांनी दि. ०५/०७/२०१० रोजीचे पत्र पाठविल्या प्रित्यर्थ जावक नोंद वहीची झेरॉक्स प्रत दाखल केली आहे व दि. २४/०५/२०१० रोजीच्या पत्राची जावक बारनिशीची झेरॉक्स प्रत स्वतंत्रपणे दाखल करण्यात येत आहे असे त्यांनी सांगीतले. त्यांनी पुढे असेही सांगितले की, त्यांनी माहिती आज सोबत आणली असून अपिलार्थीना पाहिजे असल्यास माहिती पुन्हा देण्याची त्यांची तयारी आहे. अपिलार्थी यांनी मुद्दा क्र. १ ते ७ ची माहिती आज समक्ष स्वीकारण्याची तयारी दर्शविली तसेच मुद्दा क्र. ८ च्या माहितीसाठी त्यांच्या कार्यालयात दि. १३/०७/२०११ रोजी माहितीच्या अवलोकन करावयाचे ठरले. जन माहिती अधिकारी तथा विद्यमान कार्यकारी अभियंता मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक २ नंदुरबार यांना असे आदेशीत करण्यात येते की, अपिलार्थीनी मूळ अर्जाद्वारे मागीतलेली माहिती त्यांना आज पुन्हा समक्ष पुरवावी. तसेच मुद्दा क्र. ८ ची माहिती अवलोकनासाठी त्यांना दि. १३/०७/२०११ रोजी उपलब्ध करून द्यावी.

दोन्ही अपीलांबाबत आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पहाता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन कार्यकारी अभियंता (श्री. गिरवरसिंग सी. एस.) मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक -२, नंदुरबार यांनी अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास प्रथम दि. २४/०५/२०१० रोजी व तदनंतर दि. ०५/०७/२०१० रोजी माहिती माहिती उपलब्ध करून देण्याचा प्रयत्न केला आहे. अपिलार्थी हे त्याच कार्यालयात प्रथम लिपीक म्हणून कार्यरत असून त्यांनी माहिती स्विकारली नाही असे दिसून येते. जन माहिती अधिकारी व प्रथम अपिलीय अधिकारी यांच्या युक्तीवादावरुन असे दिसून येते की, अपिलार्थी माहिती अधिकारा संबंधी पत्रे स्वीकारत नाहीत. जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता यांनी ते माहिती स्वीकारत नसल्याबाबत योग्य तो पुरावा व त्या पुराव्याची कागदपत्रे त्यांच्या अभिलेख्यावर ठेवणे गरजेचे दिसून येते. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन कार्यकारी अभियंता मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक २ नंदुरबार (श्री. गिरवरसिंग सी. एस.) यांनी दोन्ही प्रकरणी अपिलार्थीना विलंबाने माहिती पुरवून अधिनियमातील कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असल्याने ते अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार शास्तीस पात्र होतात. तरी त्यांच्यावर एकत्रित रूपये १४,०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी जास्तीतजास्त ४ मासिक हप्त्यात शासकीय कोषागारात लेखाशिर्ष

"००७० इतर प्रशासनिक सेवा, ६० इतर सेवा, ८०० इतर जमा रक्कम १८, माहितीचा अधिकार ००७०- ००६१" या खाली करावा.

उपरोक्त विवेचनाच्या पाश्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेली दोन द्वितीय अपीले अंशात: मान्य करण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१. अपिल क्रमांक ४३९/२०१० व ४३८/२०१० अंशात: मान्य करण्यात येत आहे.

२. जन माहिती अधिकारी तथा तत्कालीन कार्यकारी अभियंता मध्यम प्रकल्प विभाग क्रमांक २ नंदुरबार (श्री. गिरवरसिंग सी. एस.) यांनी अपिलार्थीना विलंबाने माहिती पुरवून अधिनियमातील कलम ७(१) चे उल्लंघन केले असल्याने ते अधिनियमाच्या कलम २०(१) नुसार शास्तीस पात्र होतात. तरी त्यांच्यावर एकत्रित रुपये १४,०००/- ची शास्ती लादण्यात येत आहे. या रकमेचा भरणा त्यांनी जास्तीतजास्त ४ मासिक हप्त्यात शासकीय कोषागारात करावा.

स्थळ : नाशिक
दिनांक : ०७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. अरुण दत्तात्रय चव्हाण, मध्यम प्रकल्प विभाग क्र.२, प्रशासकिय इमारत, नंदुरबार
- २ जन माहिती अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग क्र.२, प्रशासकिय इमारत, नंदुरबार यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ३ जन अपिलीय अधिकारी तथा अधीक्षक अभियंता, नाशिक पाटबंधारे प्रकल्प मंडळ, धुळे. यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ निर्णय नस्ती

**राज्य माहिती आयोग, खंडपीठ नाशिक यांचे समोर माहितीचा अधिकार
अधिनियम २००५ मधील कलम १९ (३) अन्वये दाखल झालेले अपील**

अपील क्रमांक : २०१०/रामाआ/अपील/सीआर/४४३

निर्णय दिनांक : ०७/०७/२०११

१ श्री. बाळासाहेब भगवान पाटील
१२, रामकृष्ण नगर, वलवाडी शिवार,
नकाने रोड, देवपूर, धुळे.

: अपिलार्थी : अनुपस्थित

२ श्री. प्रकाश यु.भदाणे
६४, श्रीरंग कॉलनी, देवपूर धुळे.

विरुद्ध

१ जन माहिती अधिकारी तथा
उप अभियंता (रस्ते-३)
सा. बां. प्रादेशिक विभाग नाशिक.
२ जन अपिलीय अधिकारी तथा
सहायक मुख्य अभियंता (रस्ते)
सा.बां. प्रादेशिक विभाग नाशिक.

: प्रतिवादी : उपस्थित

उपसिथित

निर्णय

उपरोक्त प्रकरणी अपिलार्थीनी राज्य माहिती आयोगाच्या औरंगाबाद खंडपीठाकडे दिनांक ०५/०७/२०१० रोजी दाखल केलेले अपील आज रोजी आयोगाच्या विचाराधीन आहे.

अपिलार्थी यांनी माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत कलम ६(१) अन्वये त्यांचा अर्ज दिनांक १०/०५/२०१० नुसार जन माहिती अधिकारी तथा सहायक मुख्य अभियंता, सा.बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांचेकडून, कार्यकारी अभियंता श्री. एम. एस. राजपूत, सा.बां. रो.ह.यो. विभाग, धुळे यांच्या तक्रारीबाबत अधिकारी अभियंता, सा.बां. मंडळ कार्यालय धुळे यांचेकडून प्रादेशिक विभागाकडे झालेल्या पत्रव्यवहाराच्या सत्यप्रती, प्रादेशिक विभाग यांनी शासन स्तरावर श्री.एम. एस. राजपूत यांच्या तक्रारी संदर्भात शासनाकडे पाठविलेला अहवाल व शासनाकडून झालेल्या कार्यवाहीच्या दस्तऐवजाची एकूण ७ मुद्यांद्वारे माहिती मागितली आहे. प्राप्त उत्तराने समाधान न झाल्याने अपिलार्थी यांनी त्यांचा अर्ज दिनांक ३१/०५/२०१० नुसार प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सहायक मुख्य अभियंता, सा.बां. प्रादेशिक विभाग नाशिक यांच्याकडे प्रथम अपील दाखल केले.

आज सुनावणीच्या दिवशी अपिलार्थी उपस्थित नाहीत. त्यामुळे त्यांचे म्हणणे ऐकून घेता आले नाही. तथापि त्यांनी आयोगाकडे अधिनियमाच्या कलम १९(३) खाली केलेला द्वितीय अपील अर्ज हाच त्यांचा युक्तीवाद गृहीत धरून सुनावणी घेण्यात आली. या अर्जामध्ये अपिलाचे कारण असे नमूद केले आहे की, अपूर्ण माहिती दिल्याने अपील, मा. लोक आयुक्त यांच्याकडे केलेल्या तक्रारीवरुन चौकशीकामी माहिती आवश्यक असल्याने ती न दिल्याने अपील वगैरे एकूण ४ कारणे नमूद केली आहेत. आज सुनावणीच्या दिवशी जन माहिती अधिकारी तथा उप विभागीय अधिकारी आणि प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक मुख्य अभियंता, सा.बा. प्रादेशिक विभाग नाशिक यांनी असा युक्तीवाद केला की, अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास जन माहिती अधिकारी यांनी त्यांचे पत्र दिनांक १७/०५/२०१० नुसार प्रथम प्रतिसाद दिला आणि असे कळविले की, प्रादेशिक स्तरावरुन शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावावर शासन स्तरावर कार्यवाही प्रलंबित आहे व अंतिम निर्णय न लागलेल्या प्रकरणाबाबत माहिती देण्यास अधिनियमामधील कलम ८(ज) (झ) नुसार प्रतिबंध असल्याने विषयांकित माहिती सद्यस्थितीत उपलब्ध करून देता येत नाही. जन माहिती अधिकारी यांनी पुढे असे सांगितले की, श्री. राजपूत कार्यकारी अभियंता यांच्या विरुद्धच्या तक्रारी संदर्भात चौकशी होऊन दोषारोपपत्रे शासनास सादर केली असल्याने व शासन स्तरावर विभागीय चौकशी प्रलंबित असून अंतिम निर्णय झाला नसल्याने, त्या वेळी माहिती देता आली नाही. प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक मुख्य अभियंता यांनी या प्रकरणी दिनांक १८/०६/२०१० रोजी सुनावणी घेऊन, अपेक्षित माहिती अपिलार्थीस देण्यात आल्याने अपील निकालात काढले. या निर्णयाच्या विवेचनात असे नमूद केले आहे की, दरम्यानच्या काळात विभागीय लोकशाही दिनी दिनांक १४/०६/२०१० रोजी अपिलार्थीनी विभागीय आयुक्त नाशिक कार्यालयात माहिती अधिकारार्अंतर्गत सदर माहिती मिळण्यासंदर्भात एक निवेदन सादर केले व त्याच दिवशी अपिलार्थी त्यांच्या कार्यालयात आले असता त्यांना श्री. राजपूत कार्यकारी अभियंता यांचेबाबत तक्रारीतील चौकशी प्रकरणाची सद्यस्थिती निदर्शनास आणून देण्यात आली. श्री. राजपूत यांच्याबाबत प्राप्त तक्रारीची माहिती थोडक्यात मिळावी व चाललेल्या चौकशीत अळथळा आणला जाणार नाही व तसे दिनांक १४/०६/२०१० रोजीच्या विभागीय लोकशाही दिनी दिलेल्या लेखी निवेदनात नमूद केले आहे असे सांगितले व तक्ता स्वरूपात माहितीची मागणी केली. त्यानुसार श्री.राजपूत कार्यकारी अभियंता

यांच्याबाबत प्राप्त तक्रारी व त्यावर त्यांच्या कार्यालयामार्फत केलेल्या कार्यवाहीची माहिती संकलित करून ५ पृष्ठे अपिलार्थीना दिनांक १७/०६/२०१० रोजी रजिष्टर पोस्टाने पाठविण्यात आली.

प्रथम अपिलीय अधिकारी यांनी पुढे असे सांगितले की, विभागीय आयुक्त नाशिक यांनी दिनांक १३/०९/२०१० रोजी लोकशाही दिनात दिलेल्या सूचनेनुसार श्री.बाळासाहेब पाटील हे स्वतः दिनांक १६/०९/२०१० रोजी कार्यालयात उपस्थित राहीले व आता संपूर्ण कागदपत्रे मिळाली असल्याचे व ही माहिती विनामूल्य मिळाली आहे असे त्यांनी दिनांक १६/०९/२०१० रोजी कार्यालयास लेखी दिले आहे.

आयोगास उपलब्ध करून देण्यात आलेली कागदपत्रे व उत्तरवादी यांचा युक्तीवाद पाहता असे दिसून येते की, जन माहिती अधिकारी यांनी अपिलार्थीच्या मूळ अर्जास अधिनियमातील तरतुदीनुसार विहीत वेळेत प्रतिसाद दिला आहे. तसेच अपिलार्थी यांनी संपूर्ण कागदपत्रे मिळाली असल्याचे लेखी दिले आहे.

उपरोक्त विवेचनाच्या पार्श्वभूमीवर अपिलार्थीनी आयोगाकडे दाखल केलेले द्वितीय अपील निकाली काढण्यात येऊन खालील प्रमाणे आदेश देण्यात येत आहेत.

आदेश

१) अपील क्र.४४३/२०१० निकाली काढण्यात येत आहे.

नाशिक :

दिनांक : ०७/०७/२०११

(मा. हि. शहा)
राज्य माहिती आयुक्त,
खंडपीठ नाशिक

प्रत,

- १ श्री. बाळासाहेब भगवान पाटील, १२, रामकृष्ण नगर, वलवाडी शिवार, नकाने रोड, देवपूर, धुळे.
- २ श्री. प्रकाश यु.भदाणे, ६४, श्रीरंग कॉलनी, देवपूर धुळे.
- ३ जन माहिती अधिकारी तथा उप अभियंता (रस्ते-३) सा. बां. प्रादेशिक विभाग नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ४ प्रथम अपिलीय अधिकारी तथा सहाय्यक मुख्य अभियंता (रस्ते) सा.बां. प्रादेशिक विभाग, नाशिक यांना या निकालपत्रातील नोंदीसंदर्भात पुढील कार्यवाहीसाठी.
- ५ निर्णय नस्ती.